

Gospodinska šola v Ptiju.

Po načemu neumorno delijočemu načelniku okrajskega zastopa g. Jos. Ornig ustanovljena gospodinska šola v Ptiju se že v prvem mesecu imenitno obnesla. Vkljub brezimelni prvaški gonji se je oglasilo toliko deklet, da se je tečaj znovim letom pričel. Zdaj ko je prvi mesec končan, pokažemo lahko na prve, neprizakovano lepe uspehe. Že v tem kratkem času so si dekleta toliko pružile, da jim pač nobena druga ednaka šolo ne more dati več poduka. Sveda, — čimdalje se dekleta učijo, temveč se bodejo tudi pružile. Zato opozarjam tudi gospodarje, ki počilajo svoje hčerke v to prepotrebno šolo, naj žrtvujejo toliko in naj jih pustijo dalje časa (rečimo vsaj 2 meseca) v šoli. V spomlad prične poleg poduka v kuhanju, pospravljanju, domačemu delu in šivanju tudi še vrtni poduk. Da je tudi ta potreben, nam bode gotovo vsakdo priznal.

Prvi mesec je torej dokončan. Tudi za drugi in tretji mesec se je oglasilo že precej udeleženek. Jasno se vidi, kako izpoznavajo ljudje pologoma veliki pomen te šole. Celo iz daljnih krajev, (n. p. iz srednje Stajerske) prihajajo dekleta. Opozarjam torej gospodarje, ki bi hoteli pošiljati hčerke v ta tečaj, naj to hitro nazačajo, kajti drugače bi morali dalje časa čakati. Naučnina se sprejemajo v pisarni okrajnega zastopa v Ptiju, v uredništvu "Stajerca" ali pa v pekarji g. župana Orniga.

Novice.

Shod v sv. Lovrencu sl. gor. Zadnjo nedeljo priredila je naša stranka prvi napredni shod v tako klerikalnem sv. Lovrencu. In vkljub grožnjami se je shod imenitno obnesel! V svojem "Filposu" so črnali sicer pisali, da nas ne potrebujejo v sv. Lovrencu in da naj raje doma ostanemo. To verujemo tej temni gospodi, da se ne veseli našega dela, — kajti čimveč naprednih shodov, tempreje razbijemo nazadnjaške verige, tempreje napredujemo, tempreje dosegemo kmetski vpliv in boljšo bodočnost. Za shod v sv. Lovrencu so klerikali najprve agitirali, naj se ga vsi udeležijo. Mislili smo torej, da pride zopet do ostryh preprirov, kakor v Vurbergu. Ali v zadnjem hipu so se možakarji premisli. Izdali so navodilo, da se nikdo ne sme udeležiti shoda. Čujemo, da je šentlovrenški mežnar celo po Božji službi oklical, da ne sme nikdo na shod. Tako počenjanje je seveda nepostavno in zato, dragi mežnar, se zmenimo že nekje drugje o tej stvari... Vkljub tej gonji pa je bilo zborovanje povoljno obiskano. Prišlo je lepo število domačih gospodarjev in tudi napredni možje iz Polenšaka se niso vstršili pota in so se shoda udeležili. Zborovanje je otvoril v imenu strankinega vodstva g. L. Slawitsch. Potem sta govorila med burnim odobravanjem posestnik A. Drolenig in urednik K. Linhart. Viharno ploskanje zbranih poslušalcev je bilo dokaz, da se ljudstvo strinja z našimi nazorji. Razdelilo se je tudi precej gospodarskih knjižic med može. Shod se je vršil v polnem redu in dolgo po shodu smo sedeli še skupaj ter se menili o našem delu. Shod v sv. Lovrencu nam je dokaz, da ima napredna misel tudi v najtemnejših krajih dovolj zaslombe. Mi korakamo vrlo naprej in končna zmaga nam je gotova!

Za nos jih vlečeo... Kdo? No, mladi prvaški advokatje! Koga? Prvaške politikijoče duhovnike! Brez šale! Svoj čas se je vse slovenski svet smejal, ko je postal preje ljubljanski in zdaj celovški dr. Brejček strastni klerikalec. Kdor je Brejca preje poznal, vedel je, da ima ravno toliko klerikalnega "prepričanja", kakor zima topote. Saj je bila znana dogodbica o dr. Brejcu, ki označi vso njegovo "tercijalost". Slučajno je srečal Brejca svoj čas, sedeč na biciklu, duhovnika z Najsvetejšem. Brejce se ni odkril, tudi cigare ni dal iz ust, temveč vozil se je naprej. Krščanstvo imajo ti prvaški dohtarčki ravno le na ustih, v srcu pa jim ni nič za vero... Slični bratec je naš stajerski pisatelj dr. Benko Cvenčanič. Ta možakar guli duhovnike na vse mogoče načine in vpije po shodih, da je rešitelj toliko preganjane katoliške vere. Nekemu nemškemu poslancu pa je pove-

dal Benkovič naravnost v obraz: jaz nisem res klerikalec, jaz imam farje le za norca... In pošteno jih vleče Benkovič za nos! S svojim zakotnim lističem "Posavsko stražo" je napravil 10.000 krom dolga. Ta dolg so morali zdaj farji prevzeti... Tako galijo prvaški advokati prvaške farje. Nam je prav!

Katoliški pisatelj s duhovniškim razkošju. Katoliški francoski pisatelj Henri des Houx popisuje v listu "Matin" dogodek, ki jih je doživel na evharističnem zbornu v Tournayu. Zbor je vodil kardinal Vanaselli, ki je tudi pisatelja na mašo povabil. Houx popisuje to mašo tako le:

»Na tablicah po mestu se je čitalo povsod imena krščanskih čednosti: »Humilitas, caritas, fides«. Kako so bile te čednosti v cerkvi uresničene? »Caritas«, to je bratstvo, ednakost... Cerkev je bila razdeljena v 3 dele. Kor je bil določen za velike gospode cerkve. Sreda cerkve je bila določena za čredo navadnih vernikov, ki niso družega nego zid videli. Na straneh pa se je zbirala nižja duhovščina. Vstop so prednizi reditelji branili. Kje je bila tu »caritas«, ednakost, bratstvo, katerega je učil Jezus ljudem?... »Humilitas« je poninošnost, krona svetnikov. Na desni in levu od glavnega oltarja sta stala dva trona: prvi krasen, kraljevski, za papeževega odposlanca, drugi le knežji. Tu se je vsedel škof iz Tournaya. Okoli kardinalovega trona pa so se zbirali bogati oblačeni duhovniki. Bilo je to okrasje azijatskega satrapa. In to je bila božja daritev? Tu naj bi vladal mučeni Bog, Bog revščine?... »Fides«, to je vera! Ja kdo pa je pri tej predstavi na molitev misil? Bog se je skril za debelimi svojimi služabniki. Na njega ni nikdo misil. Zatusnil sem oči. In v tem hipu sem zagledal svetega Petra, ko je ponavljal bratom božanske besede. Takrat se je kristjane zasedovalo in radovljivo so prenašali mučenje ter blagoslovili svoje morilce. Ko sem odpri oči, zdelo se mi je, da vidim na Kristovem obrazu jezo...«

Tako je opisal katoliški pisatelj razkošje katoliške duhovščine. In prav je imel...

Iz Spodnje-Stajerskega.

Postane. Župnik Kokelj v Vurbergu je obljubil na zadnjem shodu, ko sem mu pokazal pot v cerkev, da bode tam za me molil. To je lepo, presneto lepo! Čutim tedaj potrebo, da se fajmoštru javno za njegovo prijaznost zahvalim. Bogloni, župnik, ako bodete držali besedo! Sicer ne vem, je li mi bode Vaša molitev kaj pomagala, ali škodovala mi na noben način ne bode. Jaz za svojo osebo nimam časa, da bi za Vas molil. Ali želim. Vam vkljub temu vsega dobrega, celo — izvrstnega ričeta, ako bi Vas za vaš nastop zaprli. S tem sta torej "kvit"! Klanjem se Vam! — Linhart Karl, urednik.

"Laži-kmetska zveza" ima to nedeljo svoj prvi občni zbor v Celju. Takšne komedije govorito nimajo posebnega pomena. Farji priženejo par duševno revnih revežev skupaj, jim kupijo par litrov vina in jih pustijo "živio" klicati. Potem smejo nažremetu kaplangu Korošcu roko poljubiti in — adijo, možje, shod je končan. Komedia, grda komedija je to! Dokaz temu je že to, da bodejo govorili na tem zboru "laži-kmetske zveze" skoraj sami dohtarji in farji. Izmed 7 toč dnevnega reda pripravilo se je resničnim, čeprav zapeljanim kmetom le dve! Roškar bode nameč govoril o "delovanju slov-kmetske zveze doma". Ja, ja, doma je delala ta semešna zveza, doma — za pečjo. Pišek, slovenjebistriški Revček Andrejček pa bode govoril o blagajni, to je o tistih Judeževih groših, katere so politikijoči farji zabitemu ljudstvu vzeli. O drugih točkah bodejo govorili "kmet" doktor Jankovič, "kmet" doktor Cvenčanič, "kmet" doktor in kaplan Korošec... To je "kmetska" zveza, kaj! No, kakor smo rekli, ta občni zbor je le komedija. Pravi, resni občni zbor se vrši med štirimi stenami za kulisami. Ali tja ne pustijo kmetov, tam se zbirajo le farji in dohtarji, in se snejijo v bogemu kmetu, ki jim dela le štafažo...

Pa smo le dobiti! "Filpos" vedno na najgrš način psuje naprednjake, vkljub temu, da so naprednjaki resnično edini delavci na gospodarskem polju. Ali plodove našega dela pa le porabi. V svojih "gospodarskih novicah" objavlja "Filpos" večidel člančice, ki smo jih mi in nemški listi že davno objavili. Kar smo mi v

